

Rotavirusvaccination

Från och med 1 september 2019 ingår rotavirusvaccination i det nationella barnvaccinationsprogrammet. **Alla barn födda efter 2019-07-01** ska erbjudas vaccination mot Rotavirus. Vaccinet som är upphandlat är Rotarix® från GSK och ingår i den nationella vaccinupphandlingen. Avtalet börjar gälla från 1 september. För att kunna levereras i tid före vaccinationsstart går det att beställa vaccin från 2019-08-26. Vaccinet får dock ges till barnen tidigast efter avtalsstart den 2019-09-01.

Vaccination omfattar 2 doser Rotarix® och ska ges oralt enligt följande:

- Första dosen ges från 6 veckors ålder
- Det ska vara ett intervall på minst 4 veckor mellan doserna
- Första dosen ska ges före 12 veckors ålder
- Andra dosen ska ges före 16 veckors ålder

På 1177.se finns information som man kan hänvisa föräldrar till. Folkhälsomyndigheten håller på att

ta fram informationsmaterial till vårdnadshavare som beräknas vara klart till vaccinstart. Översättning till andra språk kommer troligen under hösten. Jönköping har sedan tidigare egen information på andra språk. Du hittar dem på 1177.se.

För dig som behöver uppdatera dina kunskaper om rotavirusvaccination finns en presentation på barnhälsovårdens [hemsida](#) under ämnesområde, vaccinationer.

Mer information hittar du på Folkhälsomyndighetens [hemsida](#).

Folkhälsomyndigheten håller på att uppdatera föreskriften om vaccination av barn så att den även innefattar rotavirusvaccination.

När det gäller rotavirusvaccination av barn till mödrar som behandlas med immunmodulerande behandling under graviditet och amning ska försiktighet iakttas. Diskussion med Folkhälsomyndigheten pågår angående tydliga riktlinjer. Vi ber att få återkomma i denna fråga!

På gång i Barnhälsovården

Ätsvårigheter hos barn

17/9 kl. 08.30–12.00, Ljungby

20/11 kl. 08.30–12.00 Växjö

Uppföljning/ handledning enskilt föräldrasamtal

4/9 kl. 09.00–11.00 och kl. 13.30–15.30, Växjö

11/9 kl. 13.30–15.30 Ljungby

Barnhälsovårdsdag

Tema för denna dag är förhållanden som påverkar barnets liv, hälsa och utveckling.

Skydds och riskfaktorer hos barnet, i dess familj och dess närmiljö.

Målgrupp: Alla som arbetar med BHV

17/10 08.30–16.30, Växjö

[AMK:s utbildningskalender](#)

ANSVARIGA UTGIVARE

Helena Nyström
Barnhälsovårdssamordnare
E-post: helena.nystrom@kronoberg.se
470-58 68 03, 0709-84 49 87

Anna Noryd
Barnhälsovårdssamordnare
E-post: Anna.noryd@kronoberg.se
Tel. 0470-58 65 13

Övergång från Infanrix hexa till Hexyon

1 september 2019 genomförs ett byte från Infanrix hexa® till Hexyon®. I och med nationell upphandling kommer alla barn i Sverige erbjudas vaccination med samma vaccin. Hexyon som ingår i den nationella upphandlingen går att beställa from 2019-09-01.

Hexyon® ska ges enligt det nationella barnvaccinationsprogrammet vid 3, 5 och 12 månaders ålder. Fullgångna barn ges samma antal doser med samma intervall oavsett ålder.

Vid byte från Infanrix hexa® till Hexyon® rekommenderas att varje barn erhåller de två första doserna med ett och samma vaccin. Tillgång på vaccin skall planeras så att BVC kan säkerställa att varje barn erhåller samma preparat de två första doserna. Vid booster dosen vid ett års ålder kan man byta över till det nya upphandlade vaccinet.

Hexyon kan ordinerar av specialistsjuksköterska för alla barn under 2 år. För barn mellan 2 och 5 år krävs läkarordination. För barn födda före graviditetsvecka 37 krävs också att läkare ordinerar. Detta görs lämpligen vid barnets första teambesök på BVC vid 4 veckors ålder. Ordinationerna läggs in i läkemedelsmodulen i Cosmic som **Ej tidsatt** med orsak **Ordinerad dos vaccin**. Ordinationsmallar på de nya vaccinen kommer att finnas innan vaccinationsstart 2019-09-01.

Folkhälsomyndigheten rekommenderar som tidigare en extra vaccindos till barn födda före graviditetsvecka 32+0 vid 6-10 veckors ålder. Denna dos sker på neonatalavdelningen och påverkar inte övriga doser som ges inom barnhälsovården.

Mer information om vaccinbyte hittar du på [hemsidan](#) under ämnesområde, vaccination.

MBHV-psykologer

Mödra- och barnhälsovårdspyskologerna har fortsatt högt inflöde av remisser både från BHV och från MHV. Detta gör att väntetiderna tyvärr fortsatt att öka även om antalet patienter och besök också ökar. Fortsatt arbete med att prioritera de som bedöms ha störst behov för att möjliggöra att de har så kort väntetid som möjligt är mycket viktigt. Vi är tacksamma för BHV:s fina arbete med bra remisser och underlag för att kunna prioritera rätt.

MBHV-psykologerna har provat att erbjuda föräldrastöd i grupp för föräldrar i att hantera konflikter mellan föräldrabarn. Denna grupp har upplevts gett god kvalitet till föräldrar som deltagit. Ny grupp planeras efter sommaren. Fler behandlingsformer i grupp planeras och kommer prövas framöver.

Enskilt föräldrasamtal har lett till att MBHV fått flera remisser på fäder som behöver stöd i sin roll och mående. Det känns fantastiskt att fånga upp båda föräldrarna på ett sätt som vi inte haft möjlighet till innan och stämmer väl med barnkonventionens intentioner.

Under hösten finns behov av att förändra några handledningsgrupper. Det blir något färre grupper än tidigare och något fler deltagare i några grupper.

Under kommande termin erbjuds ett handledningstillfälle för uppföljning av enskilt föräldrasamtal. Utöver det erbjuds två handledningstillfällen per grupp.

Barn i behov av tandvård

Nu finns det möjlighet att i Cosmic skriva en remiss till tandvården när et barn med dålig tandhälsa identifieras som är i behov av tandvård.

Tanken är att vi på ett enkelt sätt ska kunna kommunicera med varandra. Tandvården kan skicka liknande brev till barnhälsovården när de identifierar ett barn med dålig tandhälsa. Det är viktig information at ha med inför kommande hälsobesök på BVC i samtal om matvanor, sömnrutiner mm.

Instruktion för att skicka en remiss till tandvården:

1. Välj *Skicka remiss* i Menyn i Cosmic.
2. Under *mottagande enhet* väljer du *Lägg till fler alternativ* genom att scrolla längst ner i listan.
3. Ett nytt fönster öppnas, markera fliken *Välj flera*. Skriv tandvård i rutan *Ange enhetsnamn*, då kommer en lista upp med alla tandvårdsenheter.
4. Markera den du önskar välja och pila över den samt klicka OK.
5. Välj *Tandvårdsbehov barn* under rubriken *Remissmall*.
6. Fyll i remissen, spara och skriv ut.
7. Skicka den utskrivna remissen med internposten/vanlig post.

Ikterus hos nyfödda

Fysiologisk gulsot är vanlig hos barn under den första levnadsveckan, och behöver oftast inte behandlas. Hos barn som blir påtagligt gula kontrollerar man bilirubinnivån, och höga nivåer av konjugerat bilirubin undviks genom ljusbehandling.

Vanligtvis försvinner den fysiologiska gulsoten under andra levnadsveckan. En liten del av barnen förblir gula även efter den andra levnadsveckan. Senast vid tre veckors ålder, är det viktigt att initiera blodprovstagning för bestämning av både totalt och konjugerat bilirubin. Detta är viktigt för att identifiera allvarliga behandlingskrävande tillstånd. En barnläkares bedömning behövs då för att utreda såväl konjugerad som okonjugerad hyperbilirubinemi.

Träffar du ett barn på BVC med bra allmäntillstånd (piggt, äter bra, normal färg på avföring) som fortfarande är gult vid tre veckors ålder ska barnet provtas. BHV-sjukköterskan ringer till barnmottagningen i Växjö 0470-58 84 26 eller Ljungby 0372-58 53 68. Barnet får en tid samma eller påföljande dag. Provsvaret går till barnläkare som gör en bedömning. Barn med påverkat allmäntillstånd ska remitteras akut till barnakuten.

Barnakuten kontaktas när barnmottagningarna är sommarstängda 0470-58 84 44.

Läs mer på [Rikshandboken](#).

Vi rekommenderar också [BVC-podden](#) ”*Det är inte farligt att barnet är gult om det är rätt sort*”.

Ättsvårigheter

Barnlogopederna ser en succesiv och stor ökning av antal remisser för ättsvårigheter. Det är oftast rätt remisser som kommer och logopeden kan göra skillnad för dessa barn och familjer. Det är ett svårt men också roligt arbete. Kompetens och metoder utvecklas kontinuerligt. Inom barn och ungdomskliniken startas ett team med olika professioner för att kunna dra nytta av varandras kunskaper.

Barnets bästa galler

Genom att samla alla samhällsaktörer som möter barn ska vi få det främjande, förebyggande och stödjande arbetet att fungera bättre för barn, vårdnadshavare och verksamheter.

Nu finns en [broschyr](#) framtagen som på ett enkelt och kortfattat sätt beskriver vad Barnens bästa galler! I Kronoberg innebär.

Inom Hälso- och sjukvården finns en arbetsgrupp där bland annat BHV-samordnare och en verksamhetschef från primärvården ingår. Varje kommun har en arbetsgrupp som har kommit olika långt i processen.

För att koppla ihop det kommunala arbetet för barn 0-6 år med hälso- och sjukvården kan kommunen bjuda in BHV-sjukköterska och vårdcentralchef för att delta i arbetsgruppen. De personer som ingår i de lokala arbetsgrupperna kan sedan bli referensgrupp i frågor som berör barnhälsovården i det länsgemensamma arbetet.

Föräldrastöd i grupp inom barnhälsovården

Föräldraskapet innebär hela tiden nya utmaningar. Att diskutera och utbyta erfarenheter med andra föräldrar som är i liknande situation kan stärka föräldrar i sin roll.

Målsättningen med barnhälsovårdens föräldrastöd i grupp är därför att erbjuda möjlighet till ökad kunskap, reflektion och kontakt med andra föräldrar.

Utvärderingar av föräldragrupper visar att nyblivna föräldrar uppskattar att få träffa andra föräldrar som befinner sig i samma situation och genom diskussioner och erfarenhetsutbyte få ökad kunskap om föräldraskap.

I Kronoberg har deltagande i Föräldragrupp sjunkit markant de sista åren. 39 procent av mödrar/ 10 procent av pappor till barn födda 2018 deltog vid något tillfälle i föräldragrupp.

Variationen är stor mellan olika barnavårdscentraler hur man erbjuder föräldragrupp.

Det finns behov av att enkelt kunna hitta material att använda i föräldragrupp. Som stöd och möjlighet till inspiration finns en ny flik på barnhälsovårdens [hemsida](#) där mycket material finns samlat.

Känner du till ytterligare material som du vill dela med dig av så hör av dig så lägger vi till det.

Nationellt barnhälsovårdprogram

En viktig målsättning med det nationella programmet utformning är att bidra till en jämlik och rättvis barnhälsovård som i sin tur bidrar till bästa möjliga fysiska, psykiska och sociala hälsa för alla barn i Sverige. Detta genom att främja barns hälsa och utveckling, förebygga ohälsa hos barn, samt tidigt identifiera och initiera åtgärder vid problem med barns hälsa, utveckling och uppväxtmiljö.

För att uppnå målen behöver barnhälsovården erbjuda insatser till alla barn och föräldrar och ytterligare förstärkta insatser till barn och föräldrar när det finns behov av det.

Barnhälsovården möter barn och föräldrar med olika behov, som kan se olika ut över tid. Kunskapen om vad som påverkar barnets utveckling och hälsa har ökat och behöver beaktas i barnhälsovårdens arbete. Syftet med programmet är att omsätta den kunskapen och ge förutsättningar för en jämlik och rättvis barnhälsovård. Det görs genom att anpassa innehållet i varje möte utifrån barnets och föräldrarnas situation och behov.

Barnhälsovårdsprogrammet innehåller tre delar och illustreras med tre kolumner i tre gröna nyanser (se bild nedan).

Läs mer på [Rikshandboken](#)

Årsredovisning

Målet är att alla barn 0-6 år ska erbjudas en likformig, evidensbaserad barnhälsovård av högsta möjliga kvalitet.

Årsredovisning beskriver barnhälsovårdens arbete och finns på [hemsidan](#). Den är tänkt att kunna användas i verksamhetsuppföljning och i den fortsatta utvecklingen av barnhälsovården i Kronoberg.

BVC-podden

På Bokstarts *Deladagar* i Stockholm för några veckor sedan fick vi förmånen att lyssna på Malin Bergström som är författare och medverkar i [BVC-podden](#). Hon tipsade om två avsnitt som hon varmt rekommenderade.

Nr 26 Att förlora ett barn

Nr 67 Lars H Gustafsson Jag lär mig lika mycket av barnet som barnet lär sig av mig.

Centralt BHV-team

Som i övriga regioner i Sverige finns i Kronoberg ett centralt BHV-team. Nu har vi glädjen att presentera en ny medlem i vårt team. Det är **Clara Holmén**, barnlogoped som varit med i Språkstegens arbete.

Övriga teammedlemmar:
Helena Nyström och **Anna Noryd**, BHV-samordnare

Emma Granat och **Amanda Wikerstål**, MBHV-psykolog

Anna Bärtås, tf BHV-överläkare

Barnhälsovårdens nationella program

För alla	För alla vid behov	
<p>I</p> <p>Hälsövervakning - att följa barns hälsa, utveckling och livsvillkor:</p> <ul style="list-style-type: none"> Tidvakt Allmän somatisk undersökning Psykiatrisk/psykiatriska utvecklingsbedömning Språk/kontakt/kommunikation Befravningsbedömning Samspelet mellan barn och föräldrar Relation med andra barn och vuxna Psykiska och sociala familjeförhållanden <p>Hälsöfrämjande arbete (levnadsvanor och miljö):</p> <ul style="list-style-type: none"> Spädbarnsvård Ämning, tillväxtpåslag till annan kost Kost Tandhälsa Fysisk aktivitet Lek och Kultur Barnsakerhet Förebygga skicksvård (abusive head trauma) Förebyggas SIDS (sötsöppbarnsödd) Tobak Alkohol/drugger Vård i nära relationer <p>Hälsöfrämjande arbete (samspelet och relationer):</p> <ul style="list-style-type: none"> Främja ihört föräldraskap Främja barnets utveckling Kompetens och delaktighet <p>Stöd i föräldraskapet (individuellt/grupp):</p> <ul style="list-style-type: none"> Hembesök Individuella samtal Föräldragrupp Tjänsteförhållanden <p>Barnets/vårdnadshavarnas psykiska hälsobehov bedömda:</p> <ul style="list-style-type: none"> Följa och uppmärksamma barnets psykiska hälsa Följa och uppmärksamma föräldrars/partners psykiska hälsa 	<p>II</p> <p>Samtal, vid behov efter behov</p> <p>Uppföljning som består i framtidsorienterade vaktningar</p> <p>Föräldrar och barns ekologiska problem</p> <p>• Föräldrar • Barn • Övrigt</p> <p>• Ekologiska problem • Hälsa, utveckling, stämning och • Samspel • Barn från andra länder</p> <p>Vidare kartläggning och bedömning av barnets utveckling, fysiska och psykiska hälsa och sociala situation</p> <p>Hälsövägledning - motivera till förändrade levnadsvanor i familjen (tobak, alkohol, kost, fysisk aktivitet)</p> <p>Utökad föräldrastöd individuellt eller i grupp, inklusive hembesök (psykiatrer, läkare, psykolog, konsulter)</p> <p>Stödsamtal vid neotändhet/depression postpartum</p> <p>Tvåprofessionell konsultation/samverkan kring barn och familj med ökade behov</p> <p>Tex. med:</p> <ul style="list-style-type: none"> Psykiolog för barnhälsovården. Mödemobiliserare och elevhälsa. Socialtjänst Sjuk- och tandvård Öppen förskola Barnomsorg Övriga <p>Bedömning och vaccination av barn med ökad risk för smitta och/eller ofullständig vaccination</p> <p>Utökad D-vitamin substitution</p>	<p>III</p> <p>Ytterligare samtal, vägledning och insatser i samverkan med andra vårdgivare, socialtjänst</p> <p>Insatser baserade på individuella bedömningar barnets/familjens behov</p> <p>Upprepade hembesök</p> <p>Täta kontakter med BVC</p> <p>Remiss till annan vårdgivare</p> <p>Nära samverkan med andra Lax.</p> <ul style="list-style-type: none"> Barnhälsovården Övriga vårdgivare ex. barnomsorgsplatser, habiliteringen Spädbarnsvårdsenheten Socialtjänsten Migrationskanseliet <p>Kontakt/ämnen till socialtjänsten</p> <p>Anmälan till Läkningsverket vid behov</p>

- Den första kolumnen**, som är ljusgrön, beskriver insatserna som ska ges till alla
- Den andra kolumnen**, som är mellangrön, beskriver insatser som ska ges till alla vid behov.
- Den tredje kolumnen** beskriver ytterligare insatser för barn och föräldrar, till exempel remiss till annan vårdgivare, kontakt med socialtjänst, förskola eller Migrationsverket.

Barnhälsovården har fortsatt kontakt med barn och föräldrar och insatser sker med fördel i samverkan.